

II

(Atti adottati skond it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom mhijiex obligatorja)

DEĊIŻJONIJIET

KUMMISSJONI

DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI

ta' l-20 ta' Novembru 2008

dwar il-linji ta' gwida għall-iskemi ta' sorveljanza tas-saħha tal-annimali stipulati fid-Direttiva tal-Kunsill 2006/88/KE

(notifikata taħt id-dokument numru C(2008) 6787)

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

(2008/896/KE)

IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

iqisu l-linji ta' gwida mfassla skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 10(4) ta' dik id-Direttiva.

Wara li kkunsidrat it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea,

Wara li kkunsidrat id-Direttiva tal-Kunsill 2006/88/KE tal-24 ta' Ottubru 2006 dwar ir-reqwiżiti tas-saħha għall-annimali tal-akkwakultura u l-prodotti tagħhom, u dwar il-prevenzjoni u l-kontroll ta' ċertu mard fl-annimali akkwatiċi ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 10(4) tagħha,

Billi:

(1) Id-Direttiva 2006/88/KE tistipula miżuri minimi ta' kontroll li għandhom jiġu applikati f'każ ta' suspett jew tifqigħa ta' ċertu mard fl-annimali akkwatiċi. Barra minn hekk, il-Parti II tal-Anness IV ta' dik id-Direttiva telenka ċertu mard eżotiku u mhux eżotiku.

(2) L-Artikolu 10(1) tad-Direttiva 2006/88/KE jstipula li l-Istati Membri għandhom jiżguraw li tiġi applikata skema ta' sorveljanza għas-saħha tal-annimali bbażata fuq ir-riskju fil-farms u fiż-żoni tat-trobbija tal-molluski kollha, skont it-tip ta' produzzjoni. Dawn l-iskemi għandhom

(3) Skont id-Direttiva 2006/88/KE, l-għan tal-iskemi ta' sorveljanza tas-saħha tal-annimali huwa li tiġi individwata kull zieda fil-mortalità fil-farms u fiż-żoni kollha fejn jitrabbew il-molluski, skont it-tip ta' produzzjoni, kif ukoll biex jiġi individwat il-mard elenkat fil-Parti II tal-Anness IV ta' dik id-Direttiva, fil-farms u fiż-żoni kollha fejn jitrabbew il-molluski fejn hemm speċijiet suxxettibbli għal dak il-mard. Barra minn hekk, skont il-Parti B tal-Anness III tad-Direttiva 2006/88/KE, l-ispezzjonijiet imwettqa bhala parti minn dawn l-iskemi għandhom ukoll l-għan li jagħtu pariri lill-operaturi tan-negozji tal-produzzjoni tal-akkwakultura dwar kwistjonijiet tas-saħha tal-annimali akkwatiċi, u fejn ikun hemm bżonn, dwar it-twettagħ tal-miżuri veterinarji meħtieġa.

(4) Minhabba d-diversità tal-industrija tal-akkwakultura fil-Komunità, l-iskemi ta' sorveljanza tas-saħha tal-annimali bbażati fuq ir-riskju jeħtieġu jiġu adattati għall-istruttura ta' dik l-industrija u għall-istat tas-saħha tal-annimali f'kull Stat Membru. Għalhekk, il-linji ta' gwida li jridu jitqiesu mill-Istati Membri għall-iskop ta' dawn l-iskemi, għandhom jiġu limitati għall-ghoti ta' gwida ġenerali.

(5) Jixraq għalhekk li f'din id-Deciżjoni jiġu stabbiliti linji ta' gwida biex jitqiesu għall-iskop tal-iskemi ta' sorveljanza tas-saħha tal-annimali bbażati fuq ir-riskju.

⁽¹⁾ ĠU L 328, 24.11.2006, p. 14.

- (6) Il-miżuri stipulati f'din id-Deciżjoni huma skont l-opinjoni tal-Kumitat Permanenti għall-Katina Alimentari u s-Saħħa tal-Annimali,

Artikolu 2

Din id-Deciżjoni hija indirizzata lill-Istati Membri.

ADOTTAT DIN ID-DECIŻJONI:

Magħmula fi Brussell, 20 ta' Novembru 2008.

Artikolu 1

Il-linji ta' gwida li għandhom jitqiesu għall-iskop tal-iskemi ta' sorveljanza tas-saħħa tal-annimali bbażati fuq ir-riskju, stipulati fl-Artikolu 10(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/88/KE, huma stabbiliti fl-Anness ta' din id-Deciżjoni.

Għall-Kummissjoni

Androulla VASSILIOU

Membri tal-Kummissjoni

ANNEX

LINJI TA' GWIDA LI GHANDHOM JITQIESU GHALL-ISKEMI TA' SORVELJANZA TAS-SAHHA TAL-ANIMALI BBAŻATI FUQ IR-RISKJU STIPULATI FL-ARTIKOLU 10(1) TAD-DIRETTIVA TAL-KUNSILL 2006/88/KE**1. L-iskop ta' dawn il-linji ta' gwida**

L-iskop ta' dawn il-linji ta' gwida huwa li jipprovdu lill-Istati Membri bi gwida dwar l-iskemi ta' sorveljanza tas-sahha tal-annimali bbażati fuq ir-riskju stipulati fl-Artikolu 10(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/88/KE ("l-iskemi ta' sorveljanza tas-sahha tal-annimali bbażati fuq ir-riskju").

2. Il-kontenut tal-ispezzjonijiet**2.1. KONTROLL TAR-REKORDS U L-EŻAMIJET KLINIĊI**

Kull spezzjoni f'farm jew zona ta' trobbija tal-molluski ghandha tikkonsisti mill-analizi tar-reġistru stipulata fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 2006/88/KE, u ghandha tinghata attenzjoni partikolari lir-reġistru dwar il-mortalità, sabiex tkun tista' ssir evalwazzjoni tal-istat tas-sahha tal-farm jew taż-żona tat-trobbija tal-molluski fil-passat.

Ghandha tiġi spezzjonata ghażla rappreżentattiva tal-unitajiet epidemjoloġiċi kollha.

Jekk tkun disponibbli, ghandha tiġi eżaminata klinikament, esternament u internament, għal tibdil patoloġiku maġġuri ghażla rappreżentattiva ta' annimali tal-akkwakultura li ghadhom kif mietu jew moribondi. Dak l-eżami ghandu jimmira, b'mod partikolari, li jindividwa kull infezzjoni bil-mard elenkat fil-Parti II tal-Anness IV tad-Direttiva 2006/88/KE ("marda elenkata").

Jekk ir-riżultat ta' dak l-eżami jwassal għal xi suspett ta' preżenza ta' dan il-mard, l-annimali tal-akkwakultura fil-farm jew iż-żona ta' trobbija tal-molluski ghandu jsir ilhom eżami tal-laboratorju.

Fil-Kapitolu V tad-Direttiva 2006/88/KE hemm stipulati r-regoli dettaljati tal-azzjonijiet li jridu jittiehdu f'każijiet ta' suspett u/jew konferma ta' marda elenkata.

2.2. IT-TEHID TAL-KAMPJUNI U L-EŻAMI TAL-LABORATORJU

It-tehid tal-kampjuni għall-eżami tal-laboratorju mhuwiex mehtieg fil-każijiet kollha. Fid-determinazzjoni ta' jekk huwiex mehtieg it-tehid tal-kampjuni, ghandha titqies l-informazzjoni miksuba fil-kontrolli tar-reġistri tal-farm jew taż-żona tat-trobbija tal-molluski u waqt l-ispezzjoni tal-annimali tal-akkwakultura, kif ukoll informazzjoni rilevanti oħra.

3. L-ghażla bejn l-awtorità kompetenti, veterinarji privati u servizzi oħra kkwalfikati fis-sahha tal-annimali akkwatiċi għat-twertiq tal-ispezzjonijiet

L-Istati Membri ghandhom jiddeċiedu jekk l-ispezzjonijiet li huma parti mill-iskemi ta' sorveljanza tas-sahha tal-annimali bbażati fuq ir-riskju ghandhomx isiru mill-awtorità kompetenti jew jekk veterinarji privati jew servizzi oħra kkwalfikati fis-sahha tal-annimali ghandhomx ukoll ikun permessi jagħmluhom.

4. Il-frekwenza tal-ispezzjonijiet

Il-Parti B tal-Anness III tad-Direttiva 2006/88/KE tistipula l-frekwenzi rakkomandati għall-ispezzjonijiet tal-farms u ż-żoni tat-trobbija tal-molluski. Dawk il-frekwenzi jiġu determinati minn żewġ fatturi:

(a) l-istatus tas-sahha tal-Istat Membru, iż-żona jew il-kompartiment ikkonċernati fir-rigward tal-mard mhux eżotiku elenkat fil-Parti II tal-Anness IV ta' dik id-Direttiva ("mard mhux eżotiku elenkat");

(b) il-livell ta' riskju tal-farm jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski fir-rigward tat-tehid u t-tixrid tal-mard.

5. L-istatus tas-sahha tal-farms u ż-żoni tat-trobbija tal-molluski

Il-Parti B tal-Anness III tad-Direttiva 2006/88/KE tiddifferenzja bejn il-kategoriji ta' status tas-sahha li ġejjin:

- Il-Kategorija I (a) Iddikjarat hieles mill-mard skont l-Artikolu 49(1)(a) jew (b) jew l-Artikolu 50(1)(a) jew (b) tad-Direttiva 2006/88/KE. Dan l-istatus jiġi ddeterminat mill-fatt li:
- (i) l-ebda waħda mill-ispeċijiet suxxettibbli għall-mard ikkonċernat ma tkun preżenti fl-Istat Membru, iż-żona jew il-kompartiment, u, fejn rilevanti, fis-sors tal-ilma ta' dak l-Istat Membru, dik iż-żona jew dak il-kompartiment; jew
 - (ii) il-patoġenu mhux maghruf li jgħix fl-Istat Membru, iż-żona jew il-kompartiment, u, fejn rilevanti, fis-sors tal-ilma ta' dak l-Istat Membru, dik iż-żona jew dak il-kompartiment;
- (b) Iddikjarat hieles mill-mard skont l-Artikolu 49(1)(c) jew l-Artikolu 50(1)(c) tad-Direttiva 2006/88/KE. L-istatus huwa bbażat fuq sorveljanza mmirata konformi mal-kundizzjonijiet stipulati fil-Parti II tal-Anness V tad-Direttiva 2006/88/KE.
- Il-Kategorija II Mhux iddikjarat hieles mill-mard iżda soġġett għal programm ta' sorveljanza approvat skont l-Artikolu 44(1) tad-Direttiva 2006/88/KE.
- Il-Kategorija III Mhux maghruf li huwa infettat iżda mhux soġġett għal programm ta' sorveljanza għall-ksib ta' status ta' hiesien mill-mard.
- Il-Kategorija IV Maghruf li hu infettat iżda soġġett għal programm ta' eradikazzjoni approvat skont l-Artikolu 44(2) tad-Direttiva 2006/88/KE.
- Il-Kategorija V Maghruf li huwa infettat. Soġġett għal miżuri minimi ta' kontroll kif stipulat fil-Kapitolu V tad-Direttiva 2006/88/KE.

Fejn xieraq, spezzjonijiet imwettqa fil-qafas tal-iskemi ta' sorveljanza tas-sahha tal-annimali bbażati fuq ir-riskju jistgħu jsiru flimkien ma':

- (a) spezzjonijiet imwettqa fil-qafas ta' programmi ta' sorveljanza jew eradikazzjoni approvati skont id-Direttiva 2006/88/KE (għaż-żoni jew il-kompartimenti fil-kategoriji II jew IV);
- (b) kull sorveljanza mwettqa biex iżomm l-istatus ta' hiesien mill-mard (għal żoni jew kompartimenti fil-kategorija I - iddikjarati hiesla mill-mard skont l-Artikolu 49(1)(a) jew (b) jew l-Artikolu 50(1)(a) jew (b) tad-Direttiva 2006/88/KE);
- (c) Kull sorveljanza mwettqa bhala parti minn miżuri ta' kontroll skont il-Kapitolu V tad-Direttiva 2006/88/KE (għaż-żoni jew il-kompartimenti fil-kategorija V).

Fit-tfassil ta' skemi ta' sorveljanza tas-sahha tal-annimali bbażati fuq ir-riskju, l-Istati Membri għandhom iqisu dan li ġej:

- (a) Għal farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li jinsabu f'żoni li għandhom status tas-sahha fil-kategoriji II u IV, il-frekwenza tal-ispezzjonijiet rikjesta mill-programmi ta' sorveljanza jew eradikazzjoni approvati skont id-Direttiva 2006/88/KE hija oghla mill-frekwenza rakkomandata mill-Parti B tal-Anness III ta' dik id-Direttiva; għalhekk, l-Istati Membri ma għandhomx għalfejn jistipulaw rekwiżiti speċifiċi għall-frekwenza tal-ispezzjonijiet għal farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski fiż-żoni koperti minn dawn il-programmi;
- (b) il-htieġa għal Stati Membri li jstipulaw rekwiżiti speċifiċi dwar il-frekwenza tal-ispezzjonijiet fi skema ta' sorveljanza tas-sahha tal-annimali bbażata fuq ir-riskju, teżisti primarjament għal farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li għandhom status tas-sahha fil-kategoriji I, III u V, skont iċ-ċirkostanzi partikolari u l-miżuri nazzjonali;

(ċ) għandu jitqies il-fatt li farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski jista' jkollhom status tas-saħħa differenti fir-rigward ta' mard differenti; dan jista' jkun il-każ għal farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li jzommu speċijiet li huma suxxettibbli għal iktar minn waħda mill-mard mhux eżotiku elenkat ⁽¹⁾.

6. Id-determinazzjoni tal-livell tar-riskju tal-farms u ż-żoni tat-trobbija tal-molluski

6.1. INTRODUZZJONI

Il-livell tar-riskju tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski jvarja, mhux biss bejn żoni li jkollhom status tas-saħħa differenti, iżda wkoll għewwa ż-żoni bl-istess status tas-saħħa ⁽²⁾.

It-Taqsima 6.2 tagħti informazzjoni dwar il-fatturi li għandhom jitqiesu meta jiġi ddeterminat il-livell tar-riskju tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski.

It-Taqsima 6.3 tistipula mudell li jista' jintuża għall-klassifika tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski b'livell għoli, medju jew baxx ta' riskju. L-Istati Membri jistgħu jużaw mudelli oħra li jiddeterminaw il-livell tar-riskju tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski, jekk dawn il-mudelli jitqiesu ahjar f'sitwazzjoni partikolari.

Dawn il-linji ta' gwida ma jagħtux informazzjoni dwar il-mod kif l-Istati Membri għandhom japplikaw il-mudell stipulat fit-Taqsima 6.3. L-Istati Membri jistgħu:

- (a) japplikaw dak il-mudell lil kull farm jew żona tat-trobbija tal-molluski individwali biex jiddeterminaw il-livell individwali ta' riskju tiegħu; jew
- (b) jużaw il-mudell biex jikkatalogaw it-tipi differenti ta' farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski fit-territorju tagħhom u, fuq din il-bażi, jiddefinixxu liema kategoriji ta' farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski għandhom jitqiesu li għandhom livell għoli, medju jew baxx ta' riskju.

6.2. FATTURI TA' RISKJU

Fid-determinazzjoni tal-livell tar-riskju fil-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski hija rilevanti firxa wiesgħa ta' fatturi. Dawn il-fatturi jistgħu jinkludu, iżda mhumiex limitati għalihom, dawn li ġejjin:

- (a) it-tixrid dirett tal-mard permezz tal-ilma;
- (b) iċ-ċaqliq tal-annimali akkwatiċi;
- (ċ) it-tip ta' produzzjoni;
- (d) l-ispeċijiet tal-annimali akkwatiċi miżmuma;
- (e) is-sistema ta' bijosigurtà, inkluż il-kompetenza u t-taħriġ tal-istaff;
- (f) id-densità tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski u l-istabbilimenti tal-iprocessar fiż-żona madwar il-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski kkonċernati;
- (g) Il-prossimità tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski li jkollhom status tas-saħħa iktar baxx mill-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski kkonċernati;
- (h) it-track record tal-istatus tas-saħħa tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski kkonċernati u tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski oħra li jinsabu fiż-żona;

⁽¹⁾ Pereżempju, farm tat-trotti qawsalla jista' jkun hieles mill-anemija infettuża tas-salamun (kategorija I), ikun fil-kategorija II (fi programm ta' sorveljanza approvat) għas-setticimja emorraġika virali u jkollu status mhux magħruf fir-rigward tan-nekrozi ematopojetika infettuża (il-kategorija III).

⁽²⁾ Pereżempju, farm li jiġi ddikjarat hieles minn marda mhux eżotika elenkata, ġeneralment għandu riskju iktar baxx ta' tixrid ta' din il-marda. Madankollu, farm li jipproduċi l-frieh għalih stess għandu riskju hafna iktar baxx milli farm li jixtri l-frieh kollha tiegħu mingħand fornitur wiehed jew mingħand diversi fornituri.

- (i) il-preżenza ta' patoġeni tal-mard fl-annimali akkwatiċi selvaġġi fiż-żona madwar il-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski kkonċernati;
- (j) ir-riskju pprezentat mill-attivitajiet tal-bniedem viċin il-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski kkonċernati ⁽¹⁾;
- (k) predaturi jew ghasafar b'aċċess għall-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski kkonċernata.

L-użu ta' sistema kumplessa għall-evalwazzjoni tal-livelli tar-riskju tal-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski kkonċernata, filwaqt li jitqiesu l-fatturi kollha rilevanti tar-riskju, jista' jipprovi klassifika preċiża tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski skont il-livell tar-riskju tagħhom. Madankollu, sistema bħal din tiegħu ħafna hin u tqum wisq. Barra minn hekk, id-differenzjazzjoni tal-fatturi differenti sabiex jiġi evalwat ir-riskju globali hija operazzjoni kkomplicata.

Fid-dawl tad-diffikultajiet tal-użu ta' sistema kumplessa għall-klassifika tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski skont il-livell tar-riskju tagħhom, f'ħafna każijiet jixraq li wiehed jiffoka fuq il-fatturi differenti tar-riskju:

- (a) it-tixrid tal-marda direttament mill-ilma u minħabba l-prossimità ġeografika tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski;
- (b) iċ-ċaqliq tal-annimali akkwatiċi.

Dawn iż-żewġ fatturi tar-riskju huma rilevanti irrispettivament mit-tip ta' produzzjoni, tal-ispeċijiet tal-annimali tal-akkwakultura miżmuma fuq il-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski u tal-mard ikkonċernati.

6.3. MUDELL GHAD-DETERMINAZZJONI TAL-LIVELL TAR-RISKJU TAL-FARMS U Ż-ŻONI TAT-TROBBIJA TAL-MOLLUSKI

Dan il-mudell għad-determinazzjoni tal-livell tar-riskju (għoli/medju/baxx) tal-farms u iż-żoni tat-trobbija tal-molluski għandu tliet stadji:

L-Istadju I: Approssimazzjoni tal-probabbiltà tat-tehid tal-mard fil-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski

L-Istadju II: Approssimazzjoni tal-probabbiltà tat-tixrid tal-mard mill-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski

L-Istadju III: L-estimi tal-livelli tar-riskju li jirrizultaw mill-istadji I u II magħqudin flimkien

L-Istadju I

Approssimazzjoni tal-probabbiltà tat-tehid tal-mard fil-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski

Probabbiltà li l-marda tittiehed mill-ilma u minħabba l-prossimità ġeografika tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski	Probabbiltà li l-marda tittiehed miċ-ċaqliq tal-annimali tal-akkwakultura	Livell tar-riskju
Għolja	Għolja	Għoli
Għolja	Baxxa	Medju
Baxxa	Għolja	Medju
Baxxa	Baxxa	Baxx

⁽¹⁾ Bħal rotot tat-trasport, portijiet (l-ilma tas-saborra), sajd.

L-Istadju II

Approssimazzjoni tal-probabbiltà tat-tixrid tal-mard mill-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski

Probabbiltà li l-marda tinxtered mill-ilma u minhabba l-prossimità ġeografika tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski	Probabbiltà li l-marda tinxtered miċ-ċaqliq tal-annimali tal-akkwakultura	Livell tar-riskju
Gholja	Gholja	Gholi
Gholja	Baxxa	Medju
Baxxa	Gholja	Medju
Baxxa	Baxxa	Baxx

L-Istadju III

L-estimi tal-livelli tar-riskju li jirriżultaw mill-istadji I u II magħqudin flimkien

Stadju I. Probabbiltà li tittiehed il-marda	Gholja	M	Gh	Gh
	Medja	B	M	Gh
	Baxxa	B	B	M
		Baxxa	Medja	Gholja

Stadju II. Probabbiltà li tittiehed il-marda

6.4. IL-LIVELL TAR-RISKJU GĦAL ĊERTI FARMS JEW ŻONI TAT-TROBBIJA TAL-MOLLUSKI FIL-KATEGORIJA I TAL-ISTATUS TAS-SAĦĦA

Il-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski li ma jzommux speċijiet suxxettibbli għal ebda waħda mill-mard mhux eżotiku elenkat, jew fejn il-patoġenu kkonċernat mhux magħruf li jista' jgħix fl-Istat Membru, iż-żona jew il-kompartiment, u fejn rilevanti, fis-sors tal-ilma, skont il-Parti B tal-Anness III tad-Direttiva 2006/88/KE, jistgħu jitqiesu kollha li għandhom livell ta' riskju baxx. Għalhekk, fil-prinċipju, għall-iskema ta' sorveljanza tas-saħħa tal-annimali bbażata fuq ir-riskju, m'hemmx bżonn jiġu inklużi frekwenzi differenti ta' spezzjonijiet.

Madankollu, dawk il-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski jistgħu jkollhom livelli differenti ta' riskju fir-riġward tat-tehid u t-tixrid tal-mard mhux eżotiku jew il-mard emergenti elenkati. Għalhekk, l-Istati Membri jistgħu jikklassifikaw dawn il-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski skont il-livell tar-riskju tagħhom u, b'hekk, jiddifferenzjaw bejn il-livell ta' sorveljanza u spezzjoni tagħhom. Huma u jagħmlu hekk, l-Istati Membri jistgħu jqisu wkoll il-htieġa għall-aħjar użu tar-riżorsi.

6.5. APPROSSIMAZZJONI TAL-PROBABBILTÀ LI L-MARDA TINXTERED MILL-ILMA U MINHABBA L-PROSSIMITÀ ĠEOGRAFIKA TAL-FARMS JEW IŻ-ŻONI TAT-TROBBIJA TAL-MOLLUSKI

6.5.1. Introduzzjoni

Il-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski jkollhom riskju baxx ta' tehid u tixrid tal-marda jekk is-sorsi u l-iżbokk tal-ilma jew l-ambjent akkwatiku fejn ikun jinsab il-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski jistgħu jitqiesu li jagħtu ċertu livell ta' protezzjoni mill-introduzzjoni u t-tixrid tal-patoġeni tal-mard. Ir-riskju tat-tehid u t-tixrid ta' marda fuq jew minn farm jew zona tat-trobbija tal-molluski mill-ilma u minhabba l-prossimità ġeografika tal-farms u iż-żoni tat-trobbija tal-molluski ivarja hafna⁽¹⁾.

Il-mudell stipulat fit-Taqsima 6.3 jiddistingwi biss bejn probabbiltajiet għoljin u baxxi li l-marda tinxtered mill-ilma u minhabba l-prossimità ġeografika tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski.

Din it-Taqsima tagħti eżempji ta' sitwazzjonijiet li jistgħu jitqiesu li jipprezentaw probabbiltà baxxa li l-marda tinxtered mill-ilma u minhabba l-prossimità ġeografika tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski.

⁽¹⁾ Pereżempju, minn sistema mghottija ta' riċirkolazzjoni fejn l-ilma jiġi minn spiera u fejn l-ilma tal-iżbokk ikun diżinfettat (riskju baxx hafna), għal farm ta' gaġeġ fil-baħar b'għadd kbir ta' farms viċin tiegħu (riskju għoli hafna).

Il-lista ta' eżempji mogħtija f'din it-Taqsima mhijiex eżawrjenti. Għalhekk, ma għandux jiġi konkluż li l-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski koperti minn kwalunkwe wiehed minn dawn l-eżempji jippreżenta probabbiltà kbira għat-tehid u t-tixrid tal-mard.

6.5.2. *Eżempji ta' riskju baxx li l-marda tittiehed mill-ilma u minhabba l-prossimità ġeografika tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski*

- (a) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li l-ilma tagħhom jinġieb minn spiera jew fawwara;
- (b) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski fejn l-ilma tagħhom jiġi diżinfettat jew ipproċessat sabiex ma jiġux introdotti l-patoġeni;
- (ċ) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li l-ilma tagħhom jinġieb minn kwalunkwe sors ieħor tal-ilma li
 - (i) mhuwiex konness ma' farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski, jew stabbilimenti tal-ipproċessar, li jżommu jew jipproċessaw speċijiet suxxettibbli għall-istess mard bħall-ispeċijiet miżmuma fil-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski kkonċernata;
 - (ii) ma fihx animali akkwatiċi selvaġġi ta' speċijiet suxxettibbli;
- (d) baċiri tal-ilma interni, inklużi għadajjar u lagi, li jkunu iżolati minn sorsi oħra tal-ilma; fid-determinazzjoni ta' jekk il-baċir tal-ilma għandux jitqies bħala iżolat, għandu jiġi kkunsidrat it-tibdil staġjonali bħall-possibbiltà li jkun hemm kuntatt ma' sorsi oħra tal-ilma mill-ghargħar;
- (e) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski kostali li huma protetti b'distanza sikura minn farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski oħra u minn stabbilimenti tal-ipproċessar li jżommu jew jipproċessaw speċijiet suxxettibbli għall-istess mard bħall-ispeċijiet miżmuma fil-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski kkonċernata; xi tfisser distanza sikura jeħtieġ jiġi determinat mill-awtorità kompetenti, filwaqt li jitqiesu fatturi bħall-kapaċità tal-patoġeni rilevanti li jgħixu f'ilmijiet miftuħa, il-kurrenti tal-ilma u l-effetti tal-marea.

6.5.3. *Eżempji ta' riskju baxx li l-marda tinxtered mill-ilma u minhabba l-prossimità ġeografika tal-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski:*

- (a) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski kkonċernata l-iżbokk ma jarmux f'mogħdijiet tal-ilma naturali ⁽¹⁾;
- (b) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski fejn l-ilma tal-iżbokk jiġi diżinfettat jew ipproċessat mod ieħor sabiex ma jiġux mxerrda l-patoġeni;
- (ċ) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li l-iżbokk tagħhom jarmi fis-sistemi pubbliċi tad-drenaġġ sakemm is-sistemi pubbliċi tad-drenaġġ jkollhom xi għamla ta' trattament tal-ilma tad-drenaġġ; madankollu, jekk l-ilma tad-drenaġġ jintrema fil-mogħdijiet naturali tal-ilma mingħajr trattament, dawn il-farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski ma għandhomx jitqiesu li għandhom probabbiltà baxxa;
- (d) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li ma jarmux f'ilmijiet b'annimali tal-akkwakultura jew annimali akkwatiċi selvaġġi li huma suxxettibbli għal-mard rilevanti elenkat;
- (e) baċiri tal-ilma interni, inklużi għadajjar u lagi, li jkunu iżolati minn sorsi oħra tal-ilma; fid-determinazzjoni ta' jekk il-baċir tal-ilma għandux jitqies bħala iżolat, għandu jiġi kkunsidrat it-tibdil staġjonali bħall-possibbiltà li jkun hemm kuntatt ma' sorsi oħra tal-ilma mill-ghargħar;
- (f) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski kostali li huma protetti b'distanza sikura minn farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li jżommu speċijiet suxxettibbli għall-istess mard bħall-ispeċijiet miżmuma fil-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski kkonċernata; xi tfisser distanza sikura jeħtieġ jiġi determinat mill-awtorità kompetenti, filwaqt li jitqiesu fatturi bħall-kapaċità tal-patoġeni rilevanti li jgħixu f'ilmijiet miftuħa, il-kurrenti tal-ilma u l-effetti tal-marea.

⁽¹⁾ Pereżempju: farms interni li l-iżbokk tagħhom jarmi fl-art jew fuq l-għelieqi.

6.6. APPROSSIMAZZJONI TAL-PROBABBLITÀ LI L-MARDA TITTIJED U TINXTERED MIĊ-ĊAQLIQ TAL-ANNIMALI TAL-AKKWAKULTURA

6.6.1. Introduzzjoni

Iċ-ċaqliq tal-annimali hajjin tal-akkwakultura lejn jew 'il barra minn farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski huwa mod importanti hafna ta' kif jinxtered il-mard.

Fl-evalwazzjoni ta' dak il-fattur, għandu jiġi evalwat dan li ġej:

- (a) il-post tal-orijini tal-annimali tal-akkwakultura;
- (b) l-għadd ta' annimali tal-akkwakultura fornuti lill-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski;
- (ċ) l-għadd ta' fornituri differenti tal-annimali tal-akkwakultura;
- (d) il-frekwenza taċ-ċaqliq tal-annimali tal-akkwakultura lejn u 'l barra minn farm jew żona tat-trobbija tal-molluski kkonċernata.

Il-mudell stabbilit fit-Taqsima 6.3 jirrakkomanda biss li l-farms jinġabru flimkien skont ir-riskju għoli jew baxx tat-tehid jew it-tixrid tal-mard minn ċaqliq tal-annimali tal-akkwakultura. Għall-iskopijiet ta' dak il-mudell, huwa għalhekk biżżejjed li jitqies jekk il-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski huwiex fornut jew ifornixxi annimali tal-akkwakultura hajjin (inkluż il-bajd), u l-post tal-orijini ta' dawk l-annimali.

Din it-Taqsima tagħti eżempji ta' sitwazzjonijiet li jistgħu jitqiesu li jipprezentaw riskju baxx li l-marda tittiehed u tinxtered miċ-ċaqliq tal-annimali tal-akkwakultura.

Il-lista ta' eżempji mogħtija f'din it-Taqsima mhijiex eżawrjenti. Għalhekk, ma għandux jiġi konkluż li l-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski koperti minn kwalunkwe wiehed minn dawn l-eżempji jippreżenta riskju għoli għat-tehid u t-tixrid tal-mard.

6.6.2. Eżempji tal-probabbiltà baxxa tat-tehid tal-mard mill-forniment tal-annimali tal-akkwakultura lil farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski

- (a) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li jużaw biss il-bajd u l-frieh tagħhom stess ⁽¹⁾;
- (b) każijiet fejn l-annimali tal-akkwakultura jiġu fornuti biss minn żoni jew kompartimenti ħelsin mill-mard. Għal farms fil-kategoriji III u V tal-istatus tas-saħħa m'hemmx rekwiżit skont il-leġiżlazzjoni ezistenti tal-Komunità li l-annimali tal-akkwakultura għandhom jiġu fornuti minn żoni jew kompartimenti ħelsin mill-mard, u l-fatt li l-farm jaġġel li jikseb l-annimali tiegħu minn żona jew kompartiment ħeles mill-mard jiddistingwi lill-farm minn farms oħra fl-istess kategorija tal-istatus tas-saħħa. Farms fil-kategorija I tal-istatus tas-saħħa għandhom jirċievu biss annimali minn post tal-orijini li huwa ħeles mill-mard. Għalhekk, għal dawn il-farms, għandu jkun hemm rekwiżit li l-annimali jiġu fornuti mill-istess żona ħielsa mill-mard jew li l-farm ikollu biss numru limitat ta' fornituri ta' annimali tal-akkwakultura;
- (ċ) każijiet fejn jiġu fornuti annimali akkwatiċi selvaġġi, meħlusa mill-kwarantana u maħsuba għal iktar trobbija;
- (d) każijiet fejn jiġi fornut bajd dizinfettat; dan huwa relevanti biss meta l-evidenza xjentifika jew l-esperjenza Prattika tkun uriet li d-dizinfazzjoni tnaqqas effettivament ir-riskju tat-tixrid tal-mard għal livell aċċettabbli fir-rigward tal-mard elenkat li huma suxxettibbli għalih l-ispeċijiet fil-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski.

6.6.3. Eżempji tal-probabbiltà baxxa tat-tixrid tal-mard mill-forniment tal-annimali tal-akkwakultura lil farms jew iż-żoni tat-trobbija tal-molluski:

- (a) farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski li ma jfornux annimali għal iktar trobbija, produzzjoni tal-bajd jew stokkjar mill-ġdid;
- (b) farms tal-hut jformu biss bajd dizinfettat; dan huwa relevanti biss meta l-evidenza xjentifika jew l-esperjenza Prattika tkun uriet li d-dizinfazzjoni tnaqqas effettivament ir-riskju tat-tixrid tal-mard għal livell aċċettabbli fir-rigward tal-mard eżotiku jew mhux eżotiku elenkat li huma suxxettibbli għalih l-ispeċijiet fil-farm jew iż-żona tat-trobbija tal-molluski.

⁽¹⁾ Dan jista' jkun il-każ għal farms tal-hut li jzommu stokk riproduttiv tagħhom u għal farms jew żoni tat-trobbija tal-molluski fejn il-produzzjoni hija bbażata fuq akkwist naturali tal-frieh tal-molluski.